

MET BIJDAGEN VAN MARJA ZANDBERG, MARC JANSSEN EN JOOS VERSFELT

L

LANDELIJK NIEUWS

DUURZAAM WATERBEHEER

Duurzaam waterbeheer is een tentoonstelling over water in en rond de duinen. De tentoonstelling is speciaal ontwikkeld voor bibliotheken en behandelt onderwerpen als dynamisch kustbeheer, waterwinning in de duinen en duinrellen langs de duinen. De tentoonstelling is o.a. te bezichtigen in de volgende bibliotheken:

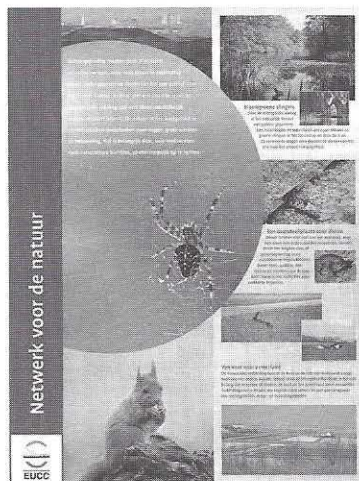
19-5 tot 30-6: Openbare Bibliotheek, Herenweg 2, 2211 CC Noordwijkerhout, 0252-373621

30-6 tot 11-8: Centrale Bibliotheek, Gasthuisstraat 32, 2011 XP Haarlem, 023-5157600

11-8 tot 22-9: Openbare Bibliotheek, Rubenslaan 1, 2681 NT Monster, 0174-242102

22-9 tot 3-11: Openbare Bibliotheek, Kerklaan 42, 2171 GC Sassenheim, 0252-215033

PARELS AAN DE KUST

Parels aan de kust is een tentoonstelling van de vereniging Kust en Zee. De tentoonstelling is speciaal ontwikkeld voor bezoekerscentra en bestaat uit twaalf panelen met informatie over de Kust. Twee onderwerpen staan centraal: de Ecologische Hoofdstructuur en Duurzaam Waterbeheer in de duinen.

Z

ZEELAND

WANDELEN RONDOM DE VLOEDLIJN

Op zondag 6 juli, zondag 7 september en zaterdag 4 oktober begeleiden de Vereniging Natuurmonumenten, de Stichting Het Zeeuwse Landschap en de Nederlandse Onderwatersportbond (NOB)

wandelaars voor de *Hans Verkooijen Wandelingen*. "Wandelen rondom de vloedlijn" is het thema waarin deze organisaties elkaar hebben weten te vinden. De wandelingen vinden plaats op het voormalig werkeiland Neeltje Jans, in het Nationaal Park Oosterschelde.

"Wandelen boven de vloedlijn" gebeurt onder leiding van een gids van de Vereniging Natuurmonumenten/Stichting Het Zeeuwse Landschap. De tocht gaat door duinen die zich nog volop aan het ontwikkelen zijn. De omgeving is dynamisch. Wind, Noordzee en Oosterschelde zijn de elementen die veel invloed hebben op landschap, plantengroei en leefgemeenschappen die er zich ontwikkelen. "Wandelen onder de vloedlijn" is normaal gesproken alleen weggelegd voor duikers. Maar daar heeft de Biologische Werkgroep van de NOB iets op gevonden. De biologen hebben een aantal aquaria ingericht: krabbetjes, veel soorten wier, vis, spookkreeftjes, bloemdieren, slakken, mosdiertjes. Kortom, het rijke wieren- en dierenleven van de Oosterschelde onder water valt er in te bewonderen. Informatie over o.a. startpunt en kosten is te verkrijgen bij Stichting Het Zeeuwse Landschap, telefoon binnen kantooruren: 0113 - 569110, of Dominique Willemsse (Biologische Werkgroep NOB), tel. 0118 - 642532.

DUINCONSULENT WORDT GEDEPUTEERDE

Thijs Kramer: de verse Gedeputeerde met de groene-blauwe portefeuille voor de provincie Zeeland. Een man met een missie: Zeeland aan het werk houden en de versterking van groen en blauw in de provincie.

Ik spreek hem op een zaterdagochtend lichtelijk verdwaasd van de vele afspraken die hij in zijn prille gedeputeerde bestaan over zich heen krijgt. 'Ik ben altijd al bezig geweest met natuurbeschermingswerk', vertelt Thijs. 'Eerst ben ik 16 jaar werkzaam geweest bij de Zeeuwse Milieufederatie. In 2001 stapte ik over naar Staatsbosbeheer Zuid-Holland-Zeeland, om me te storten op allerlei grote natuurontwikkelingsprojecten in de noordelijke Delta. De Biesbosch ga ik, denk ik, het meeste missen in mijn nieuwe functie als gedeputeerde. Juist daar zijn er legio mogelijkheden om zaken te combineren die voor het herstel van het zoetwatergetijdengebied goed uitpakken zoals het project Deltanatuur, Ruimte voor de Rivier en het Natuurbeleidsplan'.

In 1993 kwam Thijs als consulent bij de Stichting Duinbehoud, toen hij had meegewerkt aan het opstellen van de knelpuntennota van Duinbehoud voor Zeeland, en dan

het onderdeel West Zeeuws Vlaanderen. Helaas kan hij zijn huidige werk als gedeputeerde niet combineren met deze functie en neemt hij afscheid van Duinbehoud.

Zeeland heeft veel mooie natuur zowel op water als op land. Het uitdagendste project voor Zeeland vindt Thijs het gebiedsplan West Zeeuws Vlaanderen op basis van de visie Kust in Kleuren. Dit is de gezamenlijke visie van de natuur- en recreatiesector voor het kustgebied. Partijen hebben elkaar gevonden in de stelling dat actieve landschapsontwikkeling in beider belang is. Onder landschapsontwikkeling wordt dan vooral verstaan, het duinkarakter van de kust versterken door zand aan te brengen en een fors deel van de kust opnieuw in te richten. 'Dat klinkt wat abstract, maar kom gerust eens kijken, een eerste proefproject is al uitgevoerd' eindigt Thijs Kramer uitnodigend in de richting van Duinbehoud.

Z

ZUID-HOLLAND

OPENING DE HERTENKAMP

Duinwaterbedrijf Zuid-Holland is klaar met de werkzaamheden van het aan de Jagerslaan gelegen terrein De Hertenkamp. Dit voormalige bollengebiedje kan zich nu ontwikkelen tot een waardevol natuurgebied. De werkzaamheden zijn gestart in september 2002 en hebben geduurd tot februari 2003. Met de werkzaamheden is weer een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de binnenduynrand. Daarnaast is een wandelroute aangelegd op De Hertenkamp die aansluit op een bestaande wandeling van de provincie Zuid-Holland. Gedeputeerde Van der Sar, wethouder mevrouw Vrieseind-Dutilh van Wassenaar en commissaris Stolte van de DZH openden op 6 maart het nieuwe natuurgebied door het water toegang te geven tot een nieuwe duinrel.

N

NOORD-HOLLAND

DEFENSIE-TERREIN IN KUSTGEBIED DEN HELDER GESLOTEN

Op 24 april heeft Defensie bekend gemaakt door bezuinigingen twee schietterreinen bij Den Helder te zullen sluiten. Het betreft de schietterreinen Botgat (Grote Keeten) en Falga (nabij Julianadorp). Duinbehoud ver-

zet zich al jaren tegen deze schietterreinen in het duingebied en heeft zich sinds augustus 2002 sterk gemaakt voor het tegenhouden van de bouw van een geluidswal in het duingebied bij het Botgat. Deze wal is mede door de afwijzing van een vergunning door de gemeente Zijpe nooit gerealiseerd. Wat de toekomstplannen met de twee schietterreinen zijn, is nog niet bekend. Duinbehoud zal zich sterk maken voor herstel van de natuur in beide gebieden.

WADDENEILANDEN

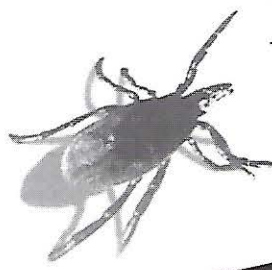
ONDERGRONDS BEZOEKERSCENTRUM AMELAND

Op Ameland heeft de bevolking zich gekeerd tegen de plannen voor de bouw van een ambitieus nieuw natuurcentrum. Dit natuurcentrum zou niet naast het duin of in het duin worden gebouwd, maar onder het duin. Het Kaapsduin bij Nes zou moeten plaatsmaken voor een groot bouwwerk met tal van museale en educatieve voorzieningen en daarna weer worden afgedekt met zand. Het eindresultaat zou een onder-

gronds natuurcentrum moeten zijn met tal van mogelijkheden in een kunstmatig duin. De Stichting Duinbehoud had zich al eerder in negatieve zin richting Staatsbosbeheer uitgelaten over dit plan en voelt zich nu gesteund door de Ameland. Naar de mening van de Stichting Duinbehoud moet het Kaapsduin blijven liggen waar het ligt en kan een bezoekerscentrum net zo goed worden gerealiseerd langs de rand van het duingebied.

DUIN OP ZOEK NAAR REDACTIELID

Het tijdschrift DUIN is op zoek naar een nieuw redactielid. Door het afscheid van Karin Obdein en Hanneke Mesters is de redactie geslonken tot zes man. We zijn op zoek naar een vrouw/man die inhoudelijk op de hoogte is van kustproblematiek en de redactie (als vrijwilliger) kan komen versterken. Hij of zij moet natuurlijk redactionele vaardigheden hebben en vooral op het ge-

Monsters

Klein (1,5 mm) maar, o zo gevaarlijk! Teken zitten in bos en duin en kunnen u besmetten met Lyme-ziekte.

Info: 0900-2100022
(Ned. Ver. voor Lyme-Patiënten)

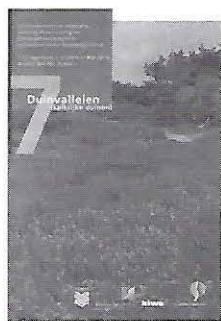
bied van communicatie goed onderlegd zijn. Kent u iemand die hiervoor geschikt is, bel dan met de redactie Joos Versfelt op 071-5146095

KALENDER DUINBEHOUD

'De kust bekeken door jonge fotografen', een bureaukalender van Duinbehoud is nog steeds te koop (€ 2,00 inclusief verzendkosten). De kalender heeft een handig formaat van 17 x 17 cm en iedere maand kan na afloop als briefkaart verstuurd worden. U kunt de kalender bestellen via 071-5160490 of stichting@duinbehoud.nl

PuBLiCATies

MET BIJDRAGE VAN PETER VAN DEN BERG

Staatsbosbeheer geeft in samenwerking met de VEWIN, het LNV en het Kiwa/Vitens NV een tiendelige Serie Indicatoren uit. Deel 1 betreft de Methode en toepassing, deel 6 de Duinvalleien (kalkarme duinen) en deel 8 de Droge duinen. Dit laatste deel is besproken in Duin 2000'2. Nu is verschenen deel 7 over duinvalleien in de kalkrijke duinen. De deeltjes zijn gecomprimeerde versies van het basis-

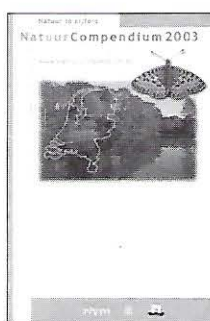
rapport. Ze laten zien hoe onderzoeksresultaten direct toepasbaar gemaakt kunnen worden in de praktijk. Elk deeltje bestaat weer uit twee boekjes: een boekje van circa 200 bladzijden, en een vochtbestendige veldversie van circa 30 bladzijden. Ze zijn in eerste instantie bestemd voor reservaatbeheerders. Wie nog twijfelt over de aanschaf: lees de recensie van deel 8.

C.J.S. Aggenbach, J. Grijpstra en M.H. Jalink, 2002. Serie indicatoren (7): Duinvalleien (kalkrijke duinen), indicatorsoorten voor verdroging, verzuring en eutrofiëring van plantengemeenschappen in duinvalleien van het Renodunaal district.

Uitgave: Staatsbosbeheer, Driebergen. ISSN 0926-4558 1995-4.

Prijs: € 19,95 (leden KNNV en IVN € 17,95).

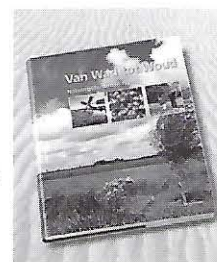
Verder uitgekomen:

CBS, RIVM, Stichting DLO. Natuurcompendium 2003, Natuur in cijfers. KNNV Uitgeverij. ISBN 90-6960-101-x. Prijs € 9,95

Staatsbosbeheer, Van Wad tot Woud, Natuurgebieden in Fryslând. ISBN 90-901-5198-2. Prijs € 18,10

Wilhelm Eisenreich, Alfred Handel, Ute E. Zimmer, De dieren en plantengids voor onderweg. Uitgeverij Tirion. ISBN 90-5210-482-4. Prijs € 16,90